

SIMONOVITS ANDRÁS

MIT TANULTAM KORNAI JÁNOSTÓL?

A Köz-Gazdaság szerkesztősége felkért, hogy írjak egy cikket a folyóiratnak: mit tanultam Kornai Jánostól? 1969 óta dolgozom Jánossal együtt. Hosszú élete során már többször írtam visszaemlékezést róla, például a 75. születésnapja alkalmából [Simonovits, 2003], de most megpróbálom nulláról indulva újra leírni gondolataimat. A felkérésnek megfelelően három részre osztom írásom: 1. kutatás, 2. oktatás, 3. közéleti tevékenység. Végül levonok néhány következtetést.

1. KUTATÁS

János már a hatvanas évek eleje óta együttműködött más közgazdász-matematikusokkal. Ennek az együttműködésnek legfényesebb példája: Kornai–Lipták [1962], amely a Kornai [1965] könyv egyik legértékesebb függeléke lett. Páratlan önéletrajza *Matematikusokkal együttműködve* c. alfejezetében [Kornai, 2005: 167-169] őszintén ír arról, hogy kezdetben természetesnek gondolta a munkamegosztást, amely közte mint a közgazdász, és társzerzői mint matematikusok között kialakult. Ő otthon volt a közgazdaságtanban, társszerzői (így én is) otthon voltunk a matematika megfelelő fejezeteiben. Csak később jött rá arra, hogy általában matematikus közgazdászok működnek együtt matematikus közgazdászokkal. Mindenesetre János saját hiányosságából erényt kovácsolt: témaválasztásában nem korlátozta speciális matematikai képzettsége.

Jánossal az általa vezetett KTI-s kutatócsoportban 1969 és 1990 között dolgoztam együtt, főleg a szocialista gazdaság modellezésében. Frissen végzett matematikusként leginkább János modelljeinek matematikai elemzésében vettem részt. Ez az együttműködés tipikusan úgy nézett ki, hogy János írt egy vázlatot, exponálva a problémát, leírva a fontosabb egyenleteket, majd rám bízta a modellek kidolgozását. Aztán értelmezte a kapott eredményeket, javaslatot tett egy jobb megfogalmazásra. Addig iteráltunk, amíg egy mindkettőnk számára elfogadható változat jött létre.

Én az *Anti-equilibrium* [Kornai, 1971] publikálása idején léptem be János csoportjába. Ebben a könyvben János szembe fordult az akkori közgazdaság-elmélet általános egyensúlyelméleti megközelítésével, és egy új, rendszerelméleti megközelítést javasolt. Ennek egyik eleme volt a vegetatív szabályozás, amely működik mind a kapitalizmusban, mind a szocializmusban. Mindkét rendszerben sokféle jelzés hat: árak, rendelésjelzés, készletjelzés, de egyéb jelzések is: politikai jelzések, a FED elnökének megszólalásai, időjárási katasztrófákról kapott hírek stb. A szocializmusban különösen szűkre szabott volt az árjelzés hatásköre, sok benne a torzulás. Ezért a szocialista rendszer túlélésében relatíve nagyobb a szerepe a vegetatív szabályozásnak. Tíz év alatt olyan sok idevágó modell született, hogy érdemes volt őket egy külön kötetben publikálni [Kornai–Martos szerk., 1981]. Erről a munkáról az önéletrajz *A vegetatív szabályozás* c. fejezetében szá-

molt be [Kornai, 2005: 236-241]. További egyéni kutatását több évvel később, a másik szerkesztő angol nyelvű monográfiában publikálta [Martos, 1990].

Az első közös cikkünk [Kornai–Simonovits, 1975a] a vegetatív szabályozás Kornai–Martos-féle [1971] modelljét fejlesztette tovább. A korábnál egyszerűbb készletjelzéses szabályozást tételeztünk föl, és ennek megfelelően egyszerűbb volt a működőképesség és a stabilitás bizonyítása. Második közös cikkünkben [Kornai–Simonovits, 1975b] megjelent a szocialista hiánygazdaság egyik további sajátossága: készletek helyett rendelésállományok szerepeltek jelzésként. Kiderült, hogy ugyanúgy lehet működőképességet és stabilitást bizonyítani ebben a modellben, mint az eredetiben.

János támogatta, ha a közös modellekben elért matematikai részleteket önállóan továbbfejleszttem. Egy ilyen példa: már a Kornai–Simonovits [1975a] cikkünkben vizsgáltuk a kvalitatív stabilizálás mellett a stabilizálás kvantitatív gyorsaságát. Később [Simonovits 1978] a készletjelzés helyett az absztrakt decentralizált szabályozást tanulmányoztam. A numerikus matematikában szokásos konvergencia-sebességet maximalizáló visszacsatolást határoztam meg, és a jól ismert Gauss–Seidel módszer megfelelőjét kaptam eredményként.

Másik közös munkánk a hiánygazdaság matematikai modelljéhez kapcsolódott [Kornai, 1982]. Elég a felkért előadók névsorát átfutni, hogy láthassuk, nagy megtiszteltetést jelent bármilyen nemzetiségű közgazdásznak, ha az Yrjö Jahnsson bizottság felkéri: tartson egy több előadásból álló sorozatot Helsinkiben, amelynek anyaga írásban is megjelenik. Amikor János megkapta a felkérést, éppen befejezte a *Hiányt* [Kornai, 1980]. János úgy döntött, hogy előadásorozatában a könyv egyik legfontosabb gondolatát, a beruházási éhség modelljét mutatja be [Kornai, 1982]. Erről más magyar közgazdászok is értékes gondolatokat fogalmaztak meg: Bauer [1978, 1984], Lackó [1980] és Soós [1975, 1986]. A modell lényegét János fogalmazta meg, de bizonyos részletek kidolgozását rám bízta. Ez a közös munka jelent meg magyar nyelven is egy 1982-ben írt cikkünkben.

1982 után János vizsgálatai másfelé kanyarodtak, de én beleszerettem a szocialista beruházási ciklusok modelljébe [vö. Simonovits, 1991]. Egy évtizedbe telt, amíg munkám végére értem, s közben a szocialista rendszer is megszűnt. Angol nyelvű könyvet is publikáltam a kérdésről [Simonovits, 1992], de igazi érdeklődést az éppen divatosá váló káoszelméleti dimenzió keltett, amelynek kutatásába a terület nemzetközi nagyágyúit is sikerült bevonnom [Hommes–Nusse–Simonovits, 1995]. (Félreértést elkerülendő, a káosz nem a szocialista gazdasági rendszerben uralkodó káoszra vonatkozik. Egyszerűen azt jelenti, hogy egy viszonylag egyszerű dinamikus rendszerben a közletről induló korlátos pályák hamarosan eltávolodnak egymástól.) Természetesen az érdeklődés jóval nagyobb lehetett volna, ha tanulmányaimmal nem a rendszer megszűnése után készültem volna el. Ebben nem sikerült Jánost követnem, aki általában remek érzékkel választotta meg vizsgálata tárgyát. Fiataloknak ajánlom viszont, hogy modellezzék az EU-támogatások ciklikus alakulását mechanikusan és óriási károkat okozva követő magyar beruházási politikát!

Néhány közös cikkünk bemutatása után már képesnek érzem magam arra, hogy megfogalmazzam, mit tartok János kutatási módszere lényegének. Ki kell választani egy olyan témát, amely fontos és jól elemezhető. A szakirodalom gondos feldolgozása után meg kell keresni azokat a kutatókat, akik képesek vele együttműködni. A társszerzőkkel

való pingpongozás után meg kell írni azokat a tanulmányokat, amelyek tudományos formába öntik a gondolatokat. Nem szabad megelégedni a magyar nyelvű közléssel; legálább angolul, de ha lehet, más nyelveken is meg kell jelentetni e tanulmányokat.

2. OKTATÁS

A szocialista rendszerben az egyetemi oktatás és a kutatás eléggé elkülönült, különösen a társadalomtudományok területén. A rendszerváltásig eléggé ritka volt, hogy egy társadalomtudományi kutatóintézeti oktató rendes állású egyetemi oktató lett volna. Különösen akkor nem, ha valakinek olyan politikai múltja volt, mint Jánosnak, akit 1958-ban revizionista tevékenysége miatt eltávolítottak a KTI-ből. Az említett önéletrajz *Kitiltottak – mégis oktatok* c. alfejezete [Kornai, 2005: 219.221] részletesen beszámol erről a tevékenységéről.

Nekem az egykori Illés-szám jut eszembe: „a nagykapuk mellett kiskapuk is vannak”. 1971-től János is taníthatott az akkor még Marx Károlyról elnevezett Közgazdaság-tudományi Egyetemen – alkalmi szakszeminárium-vezetőként. Fő célját így fogalmazta meg: „nem annyira ismeretek átadására törekedtem, mint inkább arra, hogy felébresszem a kritikus gondolkodás szellemét.” Pár diák vette föl a szemináriumot, közülük csak hármat említek meg: Gács Jánost, Lackó Máriát és Szabó Juditot. Azért őket, mert tanulmányaik befejezése után több-kevesebb ideig mindhárman a KTI-ben dolgoztak/dolgoznak, és János munkatársai és barátai lettek. A néhai Farkas Katalint és engem – mint két közeli munkatársát – János megkérte, hogy „megfigyelőként” vegyünk részt a szemináriumokon, ezért tudok beszámolni róluk. János minden alkalomra gondosan kiosztott egy áttanulmányozandó anyagot, és erről mindig más-más diáknak kellett beszámolót tartania. A beszámolót János mindig nagyon gondosan kiértékelte és vezetésével megvitattuk. Az egyik szeminárium különösen emlékezetes volt, mert János válloperációja miatt a lakásán tartottuk.

János hasonló szakszemináriumot vezetett 1977-ben. Ekkor már a közben csatlakozó Kapitány Zsuzsa mellett Lackó Mária és Szabó Judit is megfigyelőként volt jelen, és az akkori diákok közül később kiemelkedett Mihályi Péter és Pete Péter. Az igazi sikert azonban egy rákövetkező Hiány-szeminárium jelentette, amelyen már tömegek vettek részt. Élénken emlékszem, hogy a nagyszámú szemináriumi dolgozat kiértékelését János felosztotta tanítványai között, és minden bírálatért szerény pénzt kaptunk. Életrajzában egyébként János részletesen ír a Chikán Attila vezette Rajk László Szakkollégiumhoz fűződő kapcsolatáról.

Külön kiemelném ezeknek a szakszemináriumoknak a nyitott jellegét. A kor szokásával ellentétben nem egy ideológiai témáról, például Marx kapitalizmusképeéről beszélünk, hanem friss közgazdaságtani kérdésekről. Gács Jánostól és Lackó Máriától tudom, hogy amikor egyetemi szakdolgozatuk témájául egy kényes kérdést, a központi tervezők magatartásának modellezését választották, akkor módszertani szempontból közvetett ösztönzést Kornai János Anti-Equilibrium szakszemináriumától kapták. Külön kiemelem, hogy szintén János példáját követték, amikor késés nélkül angol nyelven is beadták munkájukat egy valóban nemzetközi folyóiratnak, amelyben hamarosan meg is jelent a cikk.

Hosszú szünet után János utolsó egyetemi előadássorozatát a 2011/2012-es tanévben hallgattam meg az akkor már Budapesti Corvinus Egyetem új épületében. A kapitalizmusról szóló fontosabb gondolatait adta elő, amelyek könyv alakjában is megjelentek [Kornai, 2011]. Érdeemes megnézni János honlapját, amelyen 6 évvel az előadás megtartása után is megtalálhatók az előadások vetített anyagai. Az akkor 83 éves János a technika új vívmányait használva tartott hat 90 perces előadást. Egy évvel későbbi szemináriumán a legkiválóbb hallgatókkal személyesen is találkozott, és megvitatta felvételeiket, de azon a sorozaton már nem voltam jelen.

János külföldi oktatási tevékenységéről nincsenek személyes tapasztalataim. Közvetve viszont tudom, hogy milyen jó tanár volt a Harvardon, és a születésnap alkalmakkor találkoztunk egykori kínai tanítványaival is, akik azóta már nemzetközi híru tudósok lettek. Önéletrajzában János külön fejezetet szentel élete eme szeletének [Kornai, 2005: 299-315].

Én csak 1987-ben kezdtem Magyarországon oktatni, először szintén az MKKE-n. Nem szakszemináriumot, hanem gyakorlatot tartottam, először mikroökonómiából, majd dinamikus módszerekből. Legjobb tanítványaim gyakran a Rajk László Szakollégiumból kerültek ki. Egy tanítványomat emelném ki név szerint: Eső Pétert, akit 1994 körül tanítottam az BKE-n; ő 2002-ben egy kéthetes tanulmányutat szervezett számomra a Northwestern University-n, ahol tanított. Ott kezdtük el együtt írni közös cikkünket, amelyben a rugalmas korhatárú nyugdíjrendszer optimális mechanizmusának tervezését modelleztük. A Péter által az árverésméletben alkalmazott mechanizmus-tervezést adaptáltuk: csökkenteni kell az eszmei számla által sugalmazott bónuszt/má-luszt, hogy tompítsuk a nyugdíjba vonulási életkor és a várható élettartam közti pozitív korreláció okozta kontraszelekciót.

Visszatérve saját oktatási tevékenységemre: formálisabb tananyagot oktattam, mint János, de igyekeztem követni őt a fontos közgazdasági gondolatok kiemelésében. Talán a legfontosabb irány, amit átvettem tőle: a közgazdaságtan főáramú megközelítésével ellentétben az egyéni optimalizálás mellett más fontos szempontokat is figyelembe ve-gyünk. Ugyancsak János szellemében mindent megtettem, hogy tanítványaimat megis-mertessem a főáram egyébként bírált eredményeivel [Simonovits, 1998a].

1999 óta tanítok félállásban a BME-n matematikusokat közgazdasági modellekre. Saját magam alakítottam ki a tantervet. A következő tárgyakat tanítom – 2017 óta mint professzor emeritus: Bevezetés a közgazdasági modellezésbe, Játékelmélet, Matematika-történet, Dinamikus módszerek a közgazdaságtanban, Nyugdíjmodellek. Az első három tárgyat csak tanítom, a másik kettőt kutatom is.

3. KÖZÉLETI TEVÉKENYSÉG

János közéleti tevékenységén belül két területet különböztetek meg: a tudományosat és a politikait. Amikor Jánost 1969-ben megismertem, a matematikai közgazdaságtant már nagyon aktívan művelték Magyarországon. Az operációkutatókkal közösen vidéki nagyvárosokban rendezett éves konferenciákon több százan vettünk részt, és János e konferenciákon vezető szerepet játszott.

Más volt a helyzet politikai téren. 1956 és 1989 között János a közéleti pálya szélére került, oda állították. A KTI is a pálya szélén állt, bár igazgatói (Friss István, Nyers Rezső) pártemberek voltak. 1971-ben már kifulladt az 1968-as új gazdasági mechanizmus reformja, és csak 1981 után kapott új erőre. János nem volt párttag, és másokkal (leginkább Nagy Tamással) szemben ez eleve távol tartotta a gazdaságpolitikai tanácsadástól. Látván a szocialista rendszer jelentette zsákutcát, szkeptikusan viszonyult a reformokhoz. Önéletrajzának egy egész fejezete taglalja ezt a kérdést [Kornai, 2005: 281-298]. Az mindenképpen János javára írható, hogy még a tiszta tudomány területére visszavonulva is igyekezett a szocialista rend „alapvető ellentmondásait” bírálni. (Azért tettem idézőjelbe az alapvető ellentmondásokat, mert az akkori idők szocialista sajtójában csak a kapitalizmusnak voltak ilyen ellentmondásai.)

Kollégáim, Gács János és Lackó Mária hívták föl a figyelmem arra, hogy János hihetetlen nagy munkát végzett annak érdekében, hogy a minden szempontból elszigetelt magyar és kelet-európai közgazdászkatákat bekapcsolja a nemzetközi (nyugati) vérkeringésbe. Számos nevet sorolhatnék föl (az enyémet is), akiket János támogatása is segített abban, hogy vonzó nyugati álláshoz jussanak. De talán még ennél is fontosabb volt, hogy az Econometric Society, a European Economic Association (és később az International Economic Association) elnökeként mindent megtett, hogy lebontsa a keletet nyugattól elválasztó falakat.

Döntő változás következett be a rendszerváltáskor: János belépett a közpolitikába. Megírta az *Indulatos röpiratot* [Kornai, 1989], amelyben elsők között számolt le a harmadik úttal. Szívesen beszélgetett a különféle pártok gazdaságpolitikusaival, de formális pozíciót nem vállalt. Talán az MNB Jegybank Tanácsában vállalt tagsága jelentett kivételt.

Aki megnézi János egyébként hihetetlenül gazdag publikációs listáját, láthatja: a rendszerváltás óta számos kényes gazdaságpolitikai kérdésben foglalt állást, de sokáig igyekezett távol maradni a kifejezetten politikai harcoktól. A 2010-ben kezdődő korszak azonban Jánost is nyílt kiállásra készítette: szót emelt a verseny korlátozása ellen, kárhóztatta az 1953-ban megkezdődött, és azóta több hullámban megvalósított decentralizálás visszafordítását, és élesen bírálta az autokrácia kialakulását. Kornai [2016] bátor tanulmánya a rendszerparadigma keretén elemezte a demokrácia és az autokrácia viszonyát, nem kerülve el a magyar fejlemények bírálatát sem.

Bár 1990-től kezdve megszakadt a napi kapcsolatom Jánossal, de azóta is figyelem tudományos és közéleti munkáját. Éveim múlásával én is kedvet kaptam a közéleti szereplésre. A távolságtartó matematikai modellező szerepköréből kilépve, Augusztinovics Mária-hoz csatlakozva, 1997-től kezdve szembefordultam a kötelező magánnyugdíj-rendszer bevezetésével [Simonovits, 1998b]. Sikerült megérnem, hogy az ún. második pillér erőszakos államosítását is bírálnom kellett [Simonovits, 2011]. Jelenleg Magyarországon annyira eluralkodott a nyugdíjpopulizmus, hogy alig van olyan pártprogram, amelyet nyugodt szívvel támogatni tudnék.

Természetesen nekem sokkal kevesebb lehetőségem volt tehetséges, fiatal kutatók támogatására, mint Jánosnak, de igyekeztem a tőlem telhetőt megtenni.

4. KÖVETKEZTETÉSEK

Ebben a pár oldalas írásban megpróbáltam röviden áttekinteni, hogy közel ötvenéves együttműködésünk alatt mit tanultam Kornai Jánostól. Lehet, hogy leírásomban túl sok konkrét dolgot írtam le és kevés teret szenteltem az általános tanulságokra. Megpróbálok most pótolni az esetleges hiányokat.

János mindig törekedett arra, hogy a kor legfontosabb közgazdasági kérdéseivel foglalkozzék. Bár ez a törekvése az 1990 előtti időszakban, egy magát diktatúrának valló rendszerben erős politikai korlátokba ütközött, igyekezett minél kritikusabb lenni, és elkerülni a rosszhiszemű apologetikát. Ez a kritikai hozzáállás ma, a „nemzeti együttműködés rendszerében” sokkal könnyebb, de mégis meglepően kevés társadalomtudós él a fennálló lehetőségekkel. János ebben is élen jár.

Bár János sohasem kapott formális matematikai-közgazdaságtani képzést, kiváló intellektusa és szorgalma lehetővé tette, hogy 30 éves korában megtanulja és alkotó módon alkalmazza a korszak legkifinomultabb technikáit. Bár már korai verbális munkája [Kornai, 1957] is nagy nemzetközi visszhangot kapott, a matematikai-közgazdasági nyitás nélkül sikere jóval korlátozottabb lett volna.

János nemcsak kutatót, hanem amikor csak tehetett, tanított is. Bár rutinos előadó volt, mindig vette a fáradságot, hogy felkészüljön az alkalomra. Számos társszerzője és rengeteg egyetemi tanítványa volt. De egyéb előadásain és írásain keresztül sokkal több követője lett. Megadta a tiszteletet másoknak, pártolta a vitát, nem élt vissza hatalmi helyzetével.

János egész eddigi életében nemcsak kutató, oktató, véleményformáló volt, hanem jó főnök és jó barát. A szakmán kívül még ma is gyakran megbeszéljük a politikai, a művészeti és a családi kérdéseket is. Hálás vagyok a sorsnak, hogy ennyi mindent tanulhattam Jánostól! Szeretnék még sokáig tanulni tőle!

HIVATKOZÁSOK

Ahol csak lehetséges, a publikációk magyar forrását adom meg. A legtöbb esetben a felsorolt írások – esetleg módosításokkal – angolul is megjelentek.

Bauer T. (1978): „Beruházási ciklusok a tervgazdaságban. A reform előtti tervgazdaságok esete.” *Gazdaság* 12(4): 57–75.

Bauer T. (1984): *Terv, beruházás, ciklus*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest

Hommes, C. – Nusse, H. – Simonovits, A. (1995): „Cycles and Chaos in a Socialist Economy”, *Journal of Economic Dynamics and Control* 19: 155–179.

Eső, P. – Simonovits, A. (2003): „Optimális járadékfüggvény tervezése rugalmas nyugdíjrendszerre”, *Közgazdasági Szemle* 50: 99–111.

Gács J. – Lackó M. (1974): „A népgazdasági szintű tervezési magatartás elemzése”, *Közgazdasági Szemle* 21(március): 257–274.

Kornai, J. (1957): *A gazdaság túlzott központosítása*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest

- Kornai J. (1965): *A gazdasági szerkezet matematikai tervezése*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest
- Kornai J. (1971): *Anti-equilibrium*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest
- Kornai J. (1980): *A hiány*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest
- Kornai J. (1982): *Növekedés, hiány és hatékonyság*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest
- Kornai J. (1989): *Indulatos röpirat a gazdasági átmenet ügyében*. HVG Kiadó, Budapest
- Kornai J. (2005): *A gondolat erejével. Rendhagyó életrajz*. Osiris Kiadó, Budapest
- Kornai J. (2011): *Gondolatok a kapitalizmusról*. Akadémiai Kiadó, Budapest
- Kornai J. (2016): „Még egyszer a rendszerparadigmáról”, *Közgazdasági Szemle* 63: 1074–1119.
- Kornai J. – Lipták T. (1962): „Kétszintű tervezés: Játékelméleti modell és iteratív számítási eljárás népgazdasági távlati tervezési feladatok megoldására”, *Közgazdasági Szemle* 9(12): 1429–1443.
- Kornai J. – Martos B. (szerk.) (1981): *Szabályozás árjelzések nélkül*. Akadémia, Budapest
- Kornai J. – Simonovits A. (1975a): „Szabályozási problémák Neumann-gazdaságokban”, *Sigma* 8: 81–99.
- Kornai J. – Simonovits A. (1975b): „Rendelésjelzésen alapuló szabályozás egy Neumann-gazdaságban”, *Sigma* 8: 281–289.
- Kornai J. – Simonovits A. (1982): „Egy makronövekedési modell matematikai tulajdonságai”, *Sigma* 15: 132–147.
- Lackó M. (1980): „A feszültségek felhalmozódása és leépülése”, *Közgazdasági Szemle* 27(7–8): 923–940.
- Martos, B. (1990): *Economic Control Structures*. North Holland, Amszterdam
- Simonovits A. (1978): „A decentralizált szabályozás maximális konvergencia-sebessége”, *Sigma* 11: 49–67.
- Simonovits A. (1990): „Beruházási határciklusok a szocialista gazdaságban”, *Közgazdasági Szemle* 37: 1143–1156.
- Simonovits A. (1992): *Cycles and Stagnation in Socialist Economies: A Mathematical Analysis*. Blackwell, Oxford
- Simonovits A. (1998a): *Matematikai módszerek a dinamikus közgazdaságtanban*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest
- Simonovits A. (1998b): „Az új magyar nyugdíjrendszer és problémái”, *Közgazdasági Szemle* 45: 689–708.
- Simonovits A. (2003): „A magyar szabályozásméleti iskola”, *Közgazdasági Szemle* 50(4): 465–470.
- Simonovits A. (2011): „The Mandatory Private Pension Pillar in Hungary: An Obituary”, *International Social Security Review* 64(3): 81–98.
- Soós K. A. (1975): „A beruházások ingadozásának okai a magyar gazdaságban”, *Közgazdasági Szemle* 23: 104–111.
- Soós K. A. (1986): *Terv, kampány és piac. Szabályozás és ciklusok Magyarországon és Jugoszláviában*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest